

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba
en de Bovenwindische eilanden per drie maanden
fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4. Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor el-
ken regel meer 7½ cts.

Voor den Vrede.

EERSTE ENCYCLIEK VAN

Paus Benedictus XV.

„Onmiddellijk na Onze verheffing op den H. Stoel van Petrus, hebben Wij, hoewel Wij Ons wel bewust zijn, hoe weinig Wij voor het hooge ambt bekwaam zijn, Ons met den diepsten ootmoed onderworpen aan het geheime raadsbesluit der Voorzienigheid, Die Onzen zoo geringen persoon tot een zoo verheven waardigheid verheven heeft. Wanneer Wij, zij het zonder eigen verdiensten, toch met opgewekten moed en vol vertrouwen het bestuur der Kerk aanvaarden, dan geschiedt dit, wijl Wij, vol vertrouwen op Gods goedheid, er niet aan twifelen, dat Hij, Die Ons den zwaren last van dit ambt heeft opgelegd, Ons ook Zijn kracht en te gelegener tijd Zijn bijstand verleenen zal.

Wanneer Wij van dezen hoogsten post van het apostolisch ambt Onzen blik over de kudde des Heeren laten weiden, dan bevangt Ons dadelijk een onbeschrijflijke verschrikking en groote bitterheid tenvolgende van het zoo ontzettende oorlogstooneel, waardoor zulk een groot deel van Europa te vuur en te zwaard wordt verwoest en door Christenbloed wordt gedrenkt.

Door den goeden Herder Jezus Christus te Onse immers opgelegd, met de grootste vaderlijke liefde alle lammeren en schapen te omvatten. Daar Wij, het voorbeeld des Heeren volgende, bereid moeten zijn en het ook inderdaad zijn, om Ons leven voor de kudde te geven, is het Ons vaste besluit, niets na te laten van hetgeen in onze macht is om het einde van de ramp te bespoedigen. Intusschen kunnen Wij niet nalaten, om, voor Wij Ons naar de gewoonte der Roomsche Pausen bij het begin van Ons Pontificaat aan alle herders richten, aan het laatste woord van Onzen heiligen, onvergetelijken Voorganger, Pius X te herinneren, dat kort voor Zijn dood Zijn apostolische zorg en liefde voor het menschengeslacht hem ingaf.

Terwijl Wij zelf, oogen en handen ten hemel geheven, niet ophouden zullen den Allerhoogste te smaken, — bidden, bezweren en vermanen Wij, gelijk Onze Voorganger het met zoo veel aandrang heeft gedaan, alle zonen der Kerk, en vooral de dienaren des Heeren, dat zij voortgaan,

hetzij in deemoedige (private) gebeden of in publieke plechtigheden, God geweld aan te doen, dat Hij, Zijner barmhartigheid gedachtig, den geesel Zijns toorns, waarmede Hij rechtvaardigheid uitoeft over de zonden der volkeren, moge nederleggen.

Moge de allerzaligste Maagd en Moeder Gods onze gebeden ondersteunen, Zij, Wier geboorte Wij heden vieren, en Die, lichtend als het morgenrood des vredes, het geprangde menschengeslacht Hem schenken zou, in Wien de Eeuwige Vader alles wilde voorzien.

Wij bidden en bezweren derhalve uit heel Onze ziel hen, die de geschiedenis der volkeren leiden, dat zij om wille van het welzijn van het menschelek geslacht de tweedracht mogen ter zijde stellen, dat zij mogen bedenken, dat er reeds te veel rouw en ellende heerschen, om deze nog te doen vermeederen, dat genoeg ruïnen in het leven geroepen zijn, genoeg menschelek bloed vergoten is. Dat spoedig de gevoelens van vrede in hun gemoed mochten doordringen en dat zij spoedig de hand elkaar mochten geven! Dan zullen zij voor zich en hun volkeren God rijksten zegen verwerven, zich de hoogste verdiensten ten opzichte van de beschaving verwerven en Ons dat verleenen, wat Ons het meest aangename en wenschenswaardige is, daar Wij door de zo ernstige verwikkeling der omstandigheden van den aanvang van Ons Apostolisch ambt af Ons niet weinig gestoord zien.

Gegeven te Rome, bij St. Pieter, 8 September 1914.

PAUS BENEDICTUS XV.

INNAME VAN ANTWERPEN.

De Antwerpse forten liggen op eenige Kilometers afstand rondom de stad en aan beide oevers der Schelde. De Duitschers hebben tot dusverre het meest te lijden gehad van de forten Waelhem en Kathelijne-Wavre, daar deze de vlakke tot aan Mechelen bestrijken en hen voortdurend leelijke verliezen toebrengen. Reeds een maand geleden werden deze forten belegerd, maar toen moest het beleg weer worden opgebroken, omdat de Duitse troepen elders noodig waren. Met vernieuwde kracht werd een tweede beleg rondom Antwerpen geslagen, doch

kudde, als schapen zonder herder, te vereenigen en naar den schaaftal terug te voeren. Petrus heeft Hij aangesteld om zijn lammeren te weiden en zijn schapen.

Zelf blijft Hij ook waken over zijn kudde en zijn éenen, waren schaafstal. Den H. Geest zal Hij zenden die ons alle waarheid leert, en Hij zal bij ons blijven alle de dagen tot aan het einde der tijden.

Hij bidt den Hemelschen Vader, dat allen, die in Hem gelooven, één mogen zijn, gelijk Hij één is met den Vader.

Hoe is het toch te verklaren, dat er zooveel in Christus zeggen te gelooven en toch niet één zijn onderling in hun geloof in Christus.

Ja, ik kan het niet helpen, maar ik zing weer het oude liedje met het bekende refrein: Als ze één waren in het Geloof, zouden ze Katholiek moeten worden en dat willen ze niet: ze zijn Protestant!

En nu „MAMA“ door God zelf aangekondigd onmiddellijk na den eersten zondenvall, door de Propheeten voorspeld duizend jaren lang, die de middelaren was tusschen God en de menschen bij Jezus eerste zondenvall te Kana, en ons door Jezus als Moeder werd achtergelaten bij zijn laatste zucht!

ook ditmaal had men het vooral op bovengenoemde forten gemunt.

7 October kwam een Duitsch parlementair met witte vlag de overgave der forten eischen, anders zou na 2X24 uren de stad gebombardeerd worden. Een korte weigering was het eenig antwoord der Belgen, die zooveel mogelijk de stad lieten ontruimen door de niet-rechtenden, burgers en vreemdelingen.

9 October was een mistige dag, van welke omstandigheid de Duitschers gebruik maakten om met een deel van hun leger over te steken naar den linkeroever der Schelde, wat hun tot dan toe door de Belgen belet was.

De Duitse troepen sloten derhalve thans de geheele stad in.

Toen begon 's avonds half tien het bombardement van Antwerpen en werd een half uur volgehouden.

Van drie kanten werden de bommen in de stad geworpen, 20 per minuut. Aldra stond de stad aan verschillende kanten in brand.

Middelwyl richtten de Duitschers hun 42 c. M. reuzenkanonnen op de forten. St. Kathelijne-Wavre bezweek na 130 schoten, terwijl het fort Waelhem in de lucht vloog door het springen der kruftkamer. Beide forten waren eerst door de bezetting ontruimd.

De verliezen aan beide zijden aan doden en gewonden moeten vreeslijk zijn.

's Nachts om twaalf uur werd het bombardement van Antwerpen voortgezet.

De wijk Borghem heeft de meest geleden, het Museum schijnt vernield, maar de Kathedraal gelukkig slechts ten deele.

Het nuttelooze van een totale vernieling der stad inziende, trok Koning Albert met het grootste gedeelte van het leger uit Antwerpen in de richting van Ostende. In de 24 nog overgebleven forten bleef de noodige bezetting achter, die tot op den dag van heden hun vestingen nog wisten te behouden. De Belgen namen op hun uittocht ook een groot getal kanonnen mede en vernagelden die, welken zij moesten achterlaten. Ook wat van de proviand niet kon worden meegenomen, werd onbruikbaar gemaakt. Deze uittocht uit Antwerpen heeft bepaald des nachts plaats gehad, want den volgenden dag, 10 October, bereikte de Koning met zijn leger reeds Selzaete, zowat op de helft van den afstand tusschen Antwerpen en Ostende.

Dit maal werden de Belgen flink geholpen door hunne bondgenooten. In Antwerpen lagen ook 3 brigades

Engelsche marinesoldaten. Deze zijn echter op den terugtocht naar Ostende afgeraakt van het-groote Belgische leger, een paar duizend verdwaalden met 500 Belgen bij La Clinge over de Hollandse grens, waar zij onmiddellijk door de Nederlandsche soldaten werden ontwapend en geïnterneerd naar Koe-waht.

Of deze Engelschen en Belgen soms de achtertoede vormden en ingehaald zijn door de Duitschers?

Een nagekomen telegram spreekt ook van Duitse soldaten, die over de grenzen kwamen. De Duitse officier wilde niet gelooven, dat zij zich op Hollandsch grondgebied bevonden en versette zich tegen zijn ontwapening. Als het bericht waarheid bevat, is er toen door de Hollanders gebruik gemaakt van de wapenen en vielen er Duitschers, terwijl anderen gewond werden.

Van Antwerpen namen de Duitschers besit van een wijk, maar schijnen toch meester te zijn van de geheele stad. De buitenforten zijn echter nog in handen der Belgen.

Nu doen de Duitschers op hun beurt uitvallen uit Antwerpen.

12 October is er zwaar gevochten tusschen Gent en Bundermonde. De Belgen werden versterkt door de Engelschen en Franschen.

13 October werd Gent genomen, maar de Engelschen en Franschen besetten Yperen, en de Duitschers Kortrijk.

14 October waren de Duitschers in Brugge en Thielt en begonnen Ostende te bewerken van uit de Zeeputten. De Koning en de Regering waren daar niet meer veilig. Na aan Frankrijk gastvrijheid gevraagd te hebben, wat zeer hoffelijk werd verleend, trok de Koning met zijn regering naar Havre. De Belgen waren ben te vlug geweest, en hadden zich zoo dapper gewaard, dat een afsluiting van Frankrijk nog tijdig was voorkomen en het verband tusschen de verbonden niet werd verbroken.

Nu wordt een-groote slag te ge moet gezien in de nabijheid van Rijsel. Daar ligt de ziterste punt van den rechtervleugel van het Duitse leger.

In het Noorden van Frankrijk zal de toestand nu wel spoedig gaan veranderen. De Duitschers zowat als de verbonden hebben hun versterkte posities moeten prijsgeven wegens den ondragelijken stank door de talrijke onbegraven lijken verspreid. Het voortdurend vuren der kanonnen maakte het begraven der gevallen onmogelijk.

Het centrum van het Duitse le-

ger, tot dusver onbewegelijk, is in de laatste dagen flink slaags geweest met de Franschen, met afwisselend geluk. Maar de groote 42 o.M. kanonnen worden van Antwerpen naar Verdun gesleept!

De groote slag zal dus nu geslagen worden.

Zal hij beslissend zijn?

De hulp der Franschen in België.

In België zijn in de laatste dagen eenige stemmen vernomen waarin eenige ontevredenheid doorstraalde over den langen tijd welke Frankrijk heeft laten verloopen voordat het met zijn leger het aangevallen België bijspoorde.

De te Gent verschijnende „Vooruit“ bevat thans een betoog, door het Handelsblad v. Antw. met instemming overgenomen, waarin de houding van Frankrijk wordt verdedigd. De Vooruit meent, dat Frankrijk alles heeft gedaan wat het kon om zoo spoedig en zooveel mogelijk troepen naar België te zenden.

„Voorreest“ betoogde het blad, „het was Frankrijk's belang, want 50 000 of 100.000 Franschen aan de Maas nevens onze heldhaftige jongens, en de Pruis was er nog niet over, of enkel in stukken en brokken.

Kwam hij er nu toch over, hoe meer hij in België werd tegengehouden, hoe beter elke heuvel, elke gracht, elke straatsteen verdedigd werd, hoe meer volk en tijd hij verloor en hoe beter Frankrijk en Engeland zich konden voorbereiden, om den Franschen grond te verdedigen, wanneer België toch moest bezwijken; ja, hoe meer men kon verhoopen, dat de Duitschers niet eens de Franse grenzen zou hebben overschreden.

En dit plan, dat uit zich zelf spreekt, zouden de Franschen niet opzet niet uitgevoerd hebben, om de Duitschers te mogen bevechten nog dicht bij hunne grens, op of over hante grens zelve?

't is te dwaas zulks staande te houden.

De kwestie is: Konden de Franschen hier in tijds zijn met groote legermacht?

Wij denken van neen; en zie hier waarom:

Frankrijk is groot, dun bevolkt en bezit, in evenredigheid zijner uitgestrektheid en bevolking, veel minder spoorlijnen dan België.

Daarom moet de mobilisatie zij-

De stuurman was intusschen van boord gekomen en lag, in een afzonderlijke hut in een hangmat, om de komst van den dokter af te wachten. Na het hierboven gemelde gezegd te hebben, verzocht de dokter terstond den patiënt te mogen zien. Onmiddellijk werd de Esculaap, die zich voor deze gelegenheid in een lange, zwarte toga gestoken had, naar den stuurman gebracht, in wien hij een oude kennis uit R. H. herkende.

De ontmoeting was zeer hartelijk en voor den dokter bijzonder aangenaam, daar hij nu eens aan een ouden bekende zijn bekwaamheid in de geneeskunde zou kunnen toonen. Hij sprak den patiënt, die klapperende van de koorts, bemoedigend aan, legde zijn hand op diens hart, de beide wifelhingere achter diens ooren en brulde toen op gebiedende toon: „Owncipia, Wannele.“ „Verwilt u, siekte.“

De patiënt schrikte bij deze ontboezening geweldig; en dit was, volgens het boweren van den Esculaap, een goed voorteken; de koorts soude spoedig wijken.

„De kunstbewerking die hier geschiedt moet“ vervolgde de dokter, „is van een zeer delikaten aard en mijne vingers zijn te grof om

NAAR HET GELUK.

(Uit het leven van een bekeerling).

LXIV. Slotwoord.

Bij zijn verscheiden heeft Christus ons het meest troostrijke achtergelaten, wat aan 't menschenhart vrede geeft in 't leven en een hemelsch geluk in 't droeve stervensuur, we bedoelen de vergiffenis der zonden.

Een Katholiek, die sterft na rouwmoedigheid zijn zonden gebiecht te hebben en vrijpraak daarvan te hebben ontvangen, sterft gelukkig, omdat hij weet, dat ook in den Hemel zijne zonden vergeven zijn.

O, hoe gaarne zouden ook andersdenkenden een middel bezitten om bij God vergiffenis te erlangen voor hunne zonden!

Maar, waarom dit kostbare geschenk der barmhartige genade dan niet gezocht waar het te vinden is? Waarom toch niet?

't is weer het oude bekende refrein: Als zij de vergiffenis der zonden zonden aansenemen, zonden ze Katholiek zijn, en dat willen ze niet; ze zijn Protestant!

Christus zegt, dat Hij in de wereld gekomen is om de verstrooide

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

Na verloop van vijf dagen waren de vaatjes kruit, inhoudende honderd vijf en twintig kilo, aan de oorlogvoerende Ipuanos verkocht.

Bensklaps werd de stuurman, nadat hij twee dagen terug was, door een hevige koorts aangevallen; di nooh voor de inlandsche kruiden, noch voor de quinine, wijken wilde. De kapitein besloot dus den dokter te doen komen en diens hulp in te roepen. Met de meeste bereidwilligheid verscheen de meest beroemde dokter uit die landstreek op de eerste uitnodiging van den kapitein en gaf, met buitengewone beleefd- en deftigheid te kennen, dat zijne naam Wawatje was; dat hij de gevaarlijkste wonden, door vergiftigde pijlen veroorzaakt, en de hevigste oogziekten, door uitsluiting van de geest van Jezus, bij zijn verschijning ooit de koppigheid en onbeschaamheid gehad had van te blijven aanhouden.

ner troepen geruimen tijd duren, terwijl het daarbij honderden kilometers grenzen moet beschermen.

Frankrijk is met de oorlogsverklaring als overvallen geworden en dit kon moeilijk anders zijn.

Duitsland heeft den oorlog gewild. Sinds jaren bereidt het zich tot den oorlog voor. Voordat het mobiliseerde, heeft het zich zelf in oorlogstoestand verklaard, wat omtrent met het recht van mobiliseeren gelijk staat. In vredetijd lagen groote legers gereed, die langs zijne oorlogspoorlijnen in korten tijd Frankrijk moesten binnenstormen langs zijn Oostkant tot aan Chalons en, over België, in enkele dagen, Rijsel moesten innemen en Parijs bedreigen.

Dat alles is geweten, uit Duitse bladen, uit boeken van Duitse officieren over den aanstaanden oorlog; uit kaarten gevonden bij Duitse krijgsgevangenen, kaarten waarop, met datums, heel de opmarsch van het Duitse leger over België naar Frankrijk was aangegeken.

Dit bleek duidelijk uit de verklaring van den Duitschen Minister te Brussel, die verzekerd heeft, om den inval der Duitschers in België te verschoonen, dat de staf verscheidene malen het oorlogsplan had omgewerkt, en hij telkens moest beslissen dat de inval in België onvermijdelijk was.

Dat wordt nog te meer bewezen omdat Duitsland, oorlog voerend tegen Frankrijk en Rusland, maar een redmiddel had en dit was: Frankrijk in enkele weken te overrompelen en lam te slaan en dan met zijne krachten den inval der Russen terug te slaan.

Uit dit alles blijkt, dat Duitsland den oorlog heeft gewild, zijn dag, zijn uur heeft gekozen, en wel alzoo, dat het hoopte in Frankrijk te vallen te midden van de mobilisatie der Fransche legers en van de verwarring, de ontmoediging, den schrik gebruik te maken om, na twee of drie gewonnen veldslagen, in een triomfantelijken stormloop Parijs binnen te rukken.

Daardoor moest Frankrijk altijd te laat komen; het kon niet in tijds gereed zijn, want had het iets moeten doen dat op ernstige mobilisatie geleek, Duitsland had Frankrijk vroeger den oorlog verklaard, opdat het niet gereed zou zijn, niet gereed mocht zijn en dus niet gereed kon zijn.

Duitsland beschikte feitelijk over het uur, over het moment der oorlogsverklaring, en dat was het moment dat de oorlogsverrichtingen volgens dit Rijk moesten beginnen.

Dit alles is zeer duidelijk door het feit dat Duitsland aan België vroeg om gerust door zijn land te mogen trekken en dat het comptant zou betaald hebben: „boter bij de visch!”

En zie, de Belgen weigerden zich te verkopen; zij verdedigden zich als helden en de Duitse reus, die hoopte ons met een betaalden suikerstok weg te zenden, of over ons heen testappengelijk de Menscheuter over Duimken, krijgt rond Luik op zijn donder, is verstomd, verbluft, hij weet niet wat, en heel het Duitse plan, sinds jaren gerijpt, gewikt, gewogen, uitgepluisd en in een kaderken gehangen, ligt in duigen, omdat het kleine en moedige België zich zoo dapper weert.

Het is omtrent hetzelfde geworden als in Servië. De Oostenrijkers zijn daar ook nog zoo ver als nergens en de Servische David heeft den Oostenrijkschen Goliath daar

voor eenige dagen nog wat ransel bijgegeven.

De Engelsche hulpstroepen.

Een correspondent van de Italiaansche „Corriere della Sera” had deze dagen — vóór de overwinning der Duitschers bij St. Quentin — een bezoek gebracht aan Boulogne, waar toen het Engelsche hulpleger juist werd ontscheept.

Van zijn indrukken aldaar geeft hij als volgt verslag:

In Boulogne heb ik eindelijk het Engelsche leger ontdekt. Deze stad maakt thans den indruk van een Fransche stad, maar met een Engelsche bezetting. Men ziet Engelsche soldaten te voet, op de fiets, te paard, per auto, in de bars, de restaurants, op de boulevards en in het stadspark, — waar zij Fransche dienstmeisjes het hof maken.

Reeds aan het station stiet ik op een regiment Schotsche Hooglanders, prachtige kerels, trots van houding, het khaki-rokje over de blooteknieën, met khaki-kousen waarvan de omslagen de Schotsche kleuren vertoonden. Op het hoofd de karakteristieke muts, ook al in khakikleur. De menigte toonde een groote bewondering voor deze mannen en vooral de vrouwen gaven hun bewondering te kennen. Op de commando „rust” werd de stemming vroolijk, hier en daar zelfs uitgelaten; telkens weer werd het liedje ingezet en lachend door allen meegezongen: „Are you downhearted? No! No! De vroolijkheid steeg ten top, toen een dame, wellicht een Engelsche, van een naburig balkon de infanteristen toeriep: Are you downhearted?

Tot in de kleinste bijzonderheden hebben de Engelschen gezorgd voor hun korps. Men kan dat aan de kade te Boulogne zien. Daar staan honderden groote open wagens, waarop karren, die de noodige munitie van allerlei aard bevatten. Alle bevoorradingen voor een leger zijn daar. Van hooi en stroo voor de paarden af, tot honderdduizenden bussen biscuits voor de soldaten toe. De biscuits zijn in stevige kisten zoo goed verpakt, dat ik ze van verre voor munitie-kisten aan zag. In een anderen hoek van de haven staan, schijnbaar verlaten, maar toch gereed om elk oogenblik te vertrekken en dienst te doen, honderden chasis van automobielen en een groot aantal zeer sterke lastauto's. De auto's van de intendantie met de veldkeukens en dergelijke zijn juweelen van reinheid en elegantie. Het ontbijt van de Engelsche soldaten bestaat uit biscuits en melade en de Fransche soldaten, die dienst doen bij de bewaking, verklaarden, dat hun dat voedsel op perbest smaakte. In een aantal blikken bussen dragen de Engelsche soldaten alle mogelijke benodigdheden met zich. Daar de regimenten soms eenige dagen moeten wachten, voor zij naar het slagveld kunnen vertrekken, hebben de Engelschen op de heuvels van Boulogne een s hitterend tent-kamp opgeslagen. Het is zoo volledig, dat zelfs een voetbalveld niet ontbreekt. Reeds dagen lang trekt het eene Engelsche leger na het andere door Boulogne. De soldaten zijn welgemoed en onbezorgd voor de toekomst.

Het was als gingen zij naar een sportfeest. Een Engelsche dame vertelde, dat zij in haar vaderland roerende afscheid-scènes had gezien, toen de troepen wegvoeren. Maar

zoodra de schepen in zee waren, was alle droefenis vergeten en het liedje „Are you downhearted” weerklonk overal.

Hoe sterk het leger is, mag ik natuurlijk niet zeggen, maar dat het in samenwerking met het Fransche een machtige organisatie kan vormen, is zeker.

Neerland's neutraliteit.

De Times bevatte deze dagen een hoofdartikel over de positie van Nederland.

Het blad wijst er op, dat Nederland tot dusver zorgvuldig zijn plichten als neutrale mogendheid is nagekomen, en het blad is overtuigd, dat het de wensch van Nederland is, die plichten aldus tot het einde toe te vervullen. Dat is te meer te verwachten, omdat Nederland reeds zelf lijdt onder de gevolgen van den oorlog door het gemis aan levensmiddelen toevoer.

De Times verklaart, dat Engeland niet aan Duitsland kan toelaten, over Nederlandsche havens voorraden te betrekken, maar dat het niet de minste begeerte heeft, om het brood in Nederland duur te maken, indien Engeland den toevoer naar Duitsland kan afsnijden, zonder dit te doen.

Er is het denkbeeld opgeworpen, om den toevoer van levensmiddelen in Nederlandsche havens te vergunnen, mits deze alleen voor verbruik in Nederland bestemd zijn.

De Times wil niet beoordeelen, of dit plan toelaatbaar is, maar het blad meent, dat de Britsche staatslieden en militairen toch wel in staat zullen zijn, middelen te ontwerpen, om de neutrale Nederlanders van voorraden te voorzien, zonder te zelfder tijd ook de Duitse vijanden te approviandeeren.

Het Algemeen Handelsblad, waaraan het bovenstaande is ontleend, voegt er aan toe:

Wij plaatsen het bovenstaande zonder eenig commentaar. Men kan zeker zijn, dat onze regering de hier besproken, zeer moeilijke internationale quaestie met de uiterste zorgvuldigheid nagaat en behandelt.

Wij zouden er in alle bescheidenheid aan willen toevoegen, zegt een ander blad, dat Nederland even goed naar Engeland als naar Duitsland uitvoert.

Intusschen schijnt men in sommige Fransche, of in 't Fransch geschreven bladen, maar voort te gaan met alarmeerende berichten over Nederland op te nemen. Zoo bevat de Parijsche *Croix* van 23 en 24 Augustus onder het opschrift „Een waarschuwing aan Holland,” volgend stukje:

„De leelijkste geruchten doen de ronde op rekening van Holland.

Ten eerste is het zeker, dat de Hollandsche neutraliteit door het Duitse leger in het Zuiden van Limburg is geschonden en dat de regering in Den Haag hardnekkig de oogen gesloten heeft. Zij gaat voort met ze te sluiten.

Vervolgens is het waarschijnlijk, dat Holland als tusschenpersoon zal dienen om Duitsland van over zee van voorraden te voorzien.

Dit alles is in strijd met het internationale recht en veroorzaakt aan de Triple Entente groot nadeel. Een krachtig optreden van de zijde van Frankrijk, Engeland en Rusland dringt zich op.”

Met dergelijk sensationeel geschrijf wordt natuurlijk bij menschen, die

niets anders dan Fransch lezen, tegen ons land stemming gemaakt en verbittering gewekt. En dat, terwijl Nederland streng de neutraliteit betracht, mee de economische gevolgen van den oorlog ondervindt en tracht de ellende van anderen te lenigen!

Verscheidene Nederlandsche schepen werden echter al opgebracht en onderzocht, terwijl de Nederlandsche Regeering den staat van beleg moest afkondigen voor Amsterdam en Rotterdam om zoo zelf scherpe controle op den uitvoer te kunnen houden en alle gesmokkel met contrabande tegen te gaan.

De Schelde.

De vraag wordt door deskundigen gesteld of, indien een Engelsche vloot de Schelde binnenvaart, daarmee de neutraliteit van Nederland wordt geschonden.

Kapitein Van Dam van Isselt schrijft in zijn brochure: „De handhaving van onze onzijdigheid”, over de mogelijkheid hiervan:

Dit geval zal zich voordoen, indien een vreemde mogendheid langs dien weg naar Antwerpen wil, hetzij om België te steunen of om het aan te vallen. In het laatste geval zal, door de uitbreiding, welke de Stelling van Antwerpen in de laatste jaren gekregen heeft, ons grondgebied zeker ook „te land” geschonden worden. In het eerste geval kan het een voor ons gebied weinig schadelijke doortocht zijn. De operatie-lijn over de Wester-Schelde zou, indien wij geen maatregelen namen, voor Engeland de aangewezen weg zijn om België de hand te reiken of op het vasteland van Europa te komen. Dat Engeland België aanvalt, is een bijna ondenkbaar geval, daar Engeland, zooals hiervoor werd uiteengezet, alle belang heeft bij een krachtig België.

Hoogst onwaarschijnlijk is het, dat Frankrijk of Duitsland de genoemde operatielijn volgen zal, hetzij om België de hand te reiken of om het aan te tasten. Beide Staten toch kunnen België veel sneller en gemakkelijker te land bereiken en zullen zich derhalve niet aan een omslachtige, gevaarvolle operatielijn wagen. Uit het voorestaande volgt, dat de hier te beschouwen schending alleen zal plaats vinden door een aan België bevriend Engeland.

Op de tweede Vredesconferentie, waar de algemeene overeenkomsten betreffende de neutrale Staten zijn vastgesteld, is o. m. bepaald, dat „de bloote doorvaart door neutrale territoriale wateren nooit als schending der neutraliteit mag worden aangemerkt, derhalve den oorlogvoerende niet verboden is en den neutrale Staat niet verweten kan worden.”

Deze uitspraak wint aan beteekenis, nu wij uit de telegrammen weten, dat Duitsland een vrije doorvaart als noodzakelijk voor de verdere ontwikkeling van zijn oorlogsplan opeischt.

Deze doorvaart zou echter in omgekeerde richting plaats hebben, niet van zee naar Antwerpen, maar van Antwerpen naar zee. Daartoe zou Duitsland over land zijne zeeschepen moeten aanvoeren. Maar onderzeeërs en torpedojagers zijn niet zoo groot. Ook in den Russisch-Japanischen oorlog werden dergelijke schepen over land aangevoerd.

Een belangrijke verklaring van rijkskanselier Von Bethmann.

Het Kopenhagensche nieuws-agentschap Ritzaa ontving de volgende mededeeling van rijkskanselier Von Bethmann Hollweg: „De Britsche eerste-minister heeft in zijn rede, gehouden in de Gildenzaal, voor Engeland de taak opgedischt van beschermder der kleinere en zwakkere mogendheden en gesproken van de neutraliteit van België, Nederland en Zwitserland, die bedreigd heet te worden door Duitsland. Het is waar: wij hebben België's neutraliteit geschonden, omdat de bittere nood ons daartoe dwong, doch wij hadden aan België volkomen onschendbaarheid en schadeloosstelling beloofd, indien het met dezen noodtoestand zou rekening willen houden. België zou evenmin iets te lijden hebben gehad als bijv. Luxemburg. Indien Engeland als beschermmer van de kleinere staten, België een onbeschrijfelijk leed had willen besparen, dan had het dit land den raad moeten geven ons aanbod aan te nemen. Beschermde heeft het, voor zoover wij weten, België niet. Is dus Engeland werkelijk een zoo onbaatzuchtig beschermmer?

Wij weten met zekerheid, dat het Fransche veldtochtsplan een doortocht door België op 't oog had om de onbeschermden Rijnstreek aan te vallen. Is er iemand die gelooft, dat Engeland in dat geval, ter verdediging van België's vrijheid tegenover Frankrijk zou zijn opgetreden?

De neutraliteit van Nederland en Zwitserland hebben wij streng geëerbiedigd. Ook de geringste overschrijding van Hollandsch Limburg hebben wij met pijnlijke zorg vermeden. Het is opmerkelijk, dat Asquith louter van België, Holland en Zwitserland gewag maakt en niet van de Scandinavische landen. Zwitserland kan hij genoemd hebben met het oog op Frankrijk, maar Nederland en België liggen tegenover Engeland aan de andere kust van het Kanaal en daarom is Engeland voor de neutraliteit dezer landen zoo bezorgd. Waarom zwijgt Asquith over de Scandinavische landen? Misschien wil hij weet, dat wij er niet aan denken de neutraliteit dezer landen aan te tasten? Of zou Engeland misschien, met het oog op een actie in de Oostzee of met het oog op Rusland's oorlogvoering, de neutraliteit van Denemarken toch niet voor een kruidje-roer-mij-niet houden? Asquith wil doen gelooven, dat de strijd van Engeland tegen ons een strijd is van de vrijheid tegen het geweld. Aan deze manier van spreken is de wereld gewoon geworden. In naam van de vrijheid heeft Engeland met geweld en door een politiek van het meest barre egoïsme zijn ontzettend koloniaal rijk gesticht. In naam der vrijheid heeft het tegen het einde der vorige eeuw de zelfstandigheid der Boerenrepublieken vernietigd; in naam der vrijheid behandelt het thans Egypte met schennis van de internationale verdragen en van een plechtig gedane belofte. In naam der vrijheid heeft het getracht door het doorsnijden van den Duitschen kabel te verhinderen, dat de waarheid in de wereld bekend wordt (hier wordt gezinspeeld op het geval met het bekende telegram, door den Duitschen keizer aan President Wilson). Red. De Engelsche minister-president vergist zich.

„Sinds Engeland zich met Rusland

dat werk naar behooren te verrichten, ik zal de geneesmiddelen klaarmaken en u twee Indiaansche vrouwen zenden, die speciaal met dat soort van werk door mij belast worden, twee vrouwen van jaren en zeer bescheiden van aard.”

Hierop verwijderde hij zich uit de hut en verzocht den kapitein, die met hem medegegaan was, om wat buskruit. In een paar minuten had de geleerde Esculaap twee enorme groote zetpillen, uit wat buskruit en een soort van witte stof bestaande, klaargemaakt en die aan den kapitein overhandigd, ten einde ze bij de komst der beide Indiaansche vrouwen aan hen af te geven.

Bij het vallen van den avond dienden zich de beide vrouwen bij den kapitein aan en meldden hem, dat zij door den dokter hierheen gezonden waren, om den stuurman te behandelen.

De beide dames waren diep in de vijftig, lang en mager en voor deze gelegenheid geheel in het zwart gekleed. Het hoofd was met een roodden doek omwonden en in al hun doen en laten legden zij een groote kalmte aan den dag.

Op hun verzoek bracht de kapitein hen naar den stuurman, na hun even te voren de beide zetpillen te hebben overhandigd. Vriendelijk werd de kapitein toen verzocht zich te verwijderen en hen alleen met den stuurman te laten. Dit geschiedde dan ook, doch eenige

minuten later werd de kapitein door een der vrouwen geroepen, die hem mededeelde, dat de stuurman zich niet aan de kuur onderwerpen wilde.

Dringend verzochten zij hem den zieke te willen overreden en hem te verzekeren, dat zijn leven in gevaar was, zoo hij zich de kuur niet liet welgevallen.

Voor de overredingskracht der beide vrouwen zwichtende, verklaarde de zieke lachend, dat hij bereid was de kuur te ondergaan.

Tien minuten later verschenen de beide vrouwen voor de hut van den kapitein, meldden hem dat alles goed afgelopen was, wenschten hem eene aangename nachtrust toe en verdwenen in de duisternis.

De werking van dit geneesmiddel was zoo buitengewoon, dat de zieke den volgende dag geheel uitgeput was en te zwak om te loopen.

De koorts was echter geweken en kwam niet weder terug, zoodat de patiënt na verloop van acht dagen zijn krachten ten volle herkegen had. De dokter werd mild beloond en was niet weinig trots, in zulk een korten tijd een blanken man genezen te hebben.

In drie weken tijds had de kapitein een volle lading voor de Z. M. gekocht en maakte zich tot het vertrek gereed.

Laat in den nacht, in de kajuit met den stuurman prateende, hoorde hij plotseling op dek een gewerschot vallen.

Op dek gekomen zijnde, werd hem uit een kano, die op ongeveer twee honderd meter afstand van den schoener lag, toegeroepen: „Ik ben uw vriend, laat mij aan boord komen.”

Op de vraag van den kapitein, wie de aankomende was, werd hem geantwoord: „Uw vriend, de dappere Hareinpara.”

„Als dat waar is, kom dan aan boord; en zoo gij onwaarheidspreekt, verliest gij bij uw komst aan boord uw kano.”

Vlug als een visch, schoot de kano over het water heen en lag een paar minuten later langs zij van de Z. M.

Hareinpara stond in een oogenblik op dek en omarmde den kapitein zoo innig, dat het hem toescheen dat zijn vriend hem de borst wilde indrukken. Bij adem gekomen zijnde, vroeg de kapitein naar de reden van dit bezoek in het holle van den nacht.

„Zoo ik geen haast had,” ving Hareinpara aan, „zoude ik bij dag gekomen zijn en een paar dagen bij u aan boord doorgebracht hebben. Wij voeren thans tegen de Kosinos krijg en bijna dagelijks hebben wij ontmoetingen met hen. Gisteren overviel ik met tachtig mijn stamgenooten een troep Kosinos, die bezig waren het middagmaal te gebruiken, aan den voet van den Kohoro-berg en dreef hen na een uur vechten, van uit die

streek naar hun woonplaats terug. Al vluchtende lieten zij eenige paar den achter en twee kinderen, die niet zoo vlug mede konden gaan. Toen de aanvoerder zijne beide kinderen miste deed hij, met een dertigtal ruiters, een verwoeden aanval op ons, sloeg zich door onze voorvechters heen, spande zijn boog en rende in dolle vaart op mij af. Ik zag hem in volle ren op mij aankomen en liet hem tot op dertig passen naderen, gaf, wij mijn paard onbeweegelijk stilstand, vuur en schoot hem als een hond neder. De anderen namen, hierna, hals over kop de vlucht. Ik maakte mij van de beide jongens meester, liet ze ieder op een paard vastbinden en breng ze u, hier in de kano, om mij daarvoor kruit en lood te geven.”

Dit zeggende ging hij naar de kano, greep een voor een de jongens bij den nek en wierp ze op het dek neder.

De kinderen, die niet ouder dan acht en tien jaar waren, en niet zeer zacht op het dek terecht kwamen, begonnen luidkeels te huilen en wekten algemeen medelijden bij het scheepsvolk op. Men bracht hun beschuit en suiker en stilde hiermede eenige oogenblikken hun verdriet.

„Kapitein,” vervolgde Hareinpara, „deze beide jongens zijn de zonen van mijn grootsten vijand, en oo ik geen gebrek aan kruit had, zoude zij heden tot voedsel van de stinkvogels gediend hebben. Om de-

ze reden besloot ik dus ze hier te brengen en ze u in ruil voor kruit aan te bieden. Men heeft mij aan land gezegd, dat gij geen kruit meer te koop hadt, doch aan boord zult gij voor uw gebruik, zeker genoegzaam hebben om mij daarvan een vaatje te kunnen afstaan. Is dat niet zoo?”

„Gaarne zou ik uw voorstel aannemen, dappere Hareinpara,” was het antwoord van den kapitein, „zoo ik daartoe in staat was; ik bezit echter slechts anderhalf vat kruit voor ons gebruik aan boord en elk oogenblik kunnen wij door de Kosinos beschoten worden; het zoude dus zeer roekeloos van mij zijn, u onder deze omstandigheden een vaatje af te staan. Wilt gij sterken drank? dan ben ik bereid de jongens van u te koopen.”

„Bedenk u goed kapitein. Deze beide jongens kunnen door mij niet medegenomen worden; naar land gaande zal ik verplicht zijn, ze te verdrinken, of, aan land komende, ze te laten doodschieten. Geef mij een vaatje kruit en zij blijven bij u en zijn uwe knechten. Wees niet bevreesd voor de Kosinos; ik zal hier in de buurt van de baai met mijne strijders blijven, tot gij weggaat en u tegen hen beschermen, zoo zij hier mochten komen en u beschieten. Reken op mij en geef mij oevervrees! een vaatje kruit; het zal u niet berouwen.”

Wordt vervolgd.

en Japan tegen Duitschland vereenigde, heeft het met een verblinding, waarvan de weerga in de wereld-geschiedenis niet te vinden is, jegens de zaak der beschaving vernadde gepleegd en de zorg voor de vrijheid der Europeesche volken en staten overgedragen aan het Duitsche zwaard. Geteekend: Bethmann Hollweg.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijke Berichten.

De Kabel meldde het overlijden van Z. E. Kardinaal DOMENICO FERATA, Staats-secretaris van Z. H. den Paus. Zijne Eminentie overleed op Zaterdag, 10 October 11.

Als zijn opvolger is benoemd Z. E. Kardinaal PIETRO CASPARI, ook een bekende persoonlijkheid in de diplomatieke wereld. Z. E. was o. a. gezant te Chili en is reeds sinds jaren te Rome secretaris van de afdeling Buitengewone Zaken, waar hoofdzakelijk diplomatieke vraagstukken behandeld worden.

Nieuwe Consul.

Met de Italiaansche boot *Bologna* is de nieuwe Consul van Columbia, de Heer ENRIQUE ARBOLEDA aangekomen.

Welkom.

Met het stoomschip *Caracas* is Donderdagmorgen de Heer S. E. L. MADURO van zijn reis naar Europa teruggekeerd.

De Heer MADURO woonde te Parijs officieel, als *agent consulaire*, de prachtige feesten bij ter eere van het Deensche koningspaar, en werd door de Fransche regeering begiftigd met de Orde Cambodja.

Voor de armen.

De firma S. E. L. MADURO & SONS heeft den Gouverneur 150 zakken maïs aangeboden voor de armen. Daar de nood op Aruba en Bonaire het grootst is, heeft de Gouverneur bepaald, dat naar Aruba 80 zakken zullen gestuurd worden en naar Bonaire 70.

Uit naam der armen dank aan de milde gevers.

No. 1.

Curacao toont zich weer op z'n mooist! Alles weer in een doende gelden in te zamelen om de behulpzame hand te reiken aan het Moederland bij den algemeenen nood aldaar ontstaan ten gevolge van den oorlog.

Om de verschillende commissies goed uit elkander te houden, zullen wij ze nummeren.

No. 1 is het *Fonds voor de Nationale Verdediging*.

Niemand minder dan Z. Exc. de Minister van Binnenlandsche Zaken en de H. E. G. Heer Gouverneur hebben dit Fonds bij het Curacaosch Publiek ingeleid.

Voor dit Fonds worden voorals nog geen gelden ingezameld, maar slechts toezeggingen ingewacht bij den Gouverneur.

De St - Ct. behest de volgende mededeeling:

Tot haar groote voldoening mag de Regeering constateeren, dat het in de Staatscourant van 28/24 Aug. door een vaderlandlievend burger ontwikkelde plan in ruimen kring bijval vindt. Zij acht daarom thans het oogenblik gekomen om eenigszins nader aan te duiden, welke bestemming aan de ten behoeve van het fonds tot verdediging van het vaderland en de koloniën bestemde gelden eventueel zal zijn te geven.

De ontzettend zware lasten, welke de tegenwoordige toestand op de schatkist legt, kunnen slechts zonder blijvende schade voor 's lands economische welvaart en zijn waarbaarheid gedragen worden, indien alle vermogende ingezetenen de handen ineen slaan en op het voorbeeld van dengene, die den stoot in deze gaf, een maat of meer belangrijk deel van hun vermogen afstaan. Er zal dan een fonds gesticht kunnen worden, waardoor de oorlogslasten worden verlicht en zoo mogelijk ook de toekomstige verdediging van Moederland en koloniën zal worden gesteund. De Regeering stelt zich voor, zonder echter de vrijheid der schenkers om bepaalde voorwaarden te bedingen in het minst te beperken, bij de vorming van dit fonds de volgende regelen in acht te nemen:

1o. Het maximum bedrag van zoodanig fonds wordt op 100 miljoen, het minimum op 50 miljoen bepaald.

2o. Mocht het maximum worden overschreden, dan worden de toegezonden bijdragen pondpondgewijs vermindert.

3o. Voor hen, die een zeker deel van hun vermogen willen opofferen, zal als basis voor de berekening gelden de eerste aanslag voor de vermogensbelasting, nadat de vrede tusschen Engeland, Frankrijk,

Duitschland, Oostenrijk en Rusland is gesloten.

4o. De namen van hen die bijdragen toezeggen zullen, tenzij uitdrukkelijk het tegendeel wordt verzoekt, in de Staatscourant bekend worden gemaakt.

De Regeering richt tot alle vermogende ingezetenen, die op den aangegeven voet hun medewerking willen verleenen, de uitnoodiging om zich bij den Minister van Binnenlandsche Zaken aan te melden.

De Min. van Binnenlandsche Zaken

CORT V. D. LINDEN.

No. 2

is het Koninklijk Nationaal Steuncomité, waarvan een onderafdeeling hier op Curacao is gevestigd, zooals elders in ons blad bij advertentie wordt bekend gemaakt.

Voor dit comité hebben de Heeren Officiëren het eerst hun bijdragen gezonden en staan ook de Padvindders een gedeelte van hun zakgeld af. Werking en doel worden omschreven als volgt:

Hoewel ons Vaderland nog steeds, door met uiterste zorgvuldigheid voor onze neutraliteit te waken, buiten den wereldoorlog is gebleven, ondervindt ons volk helaas buitengewoon de economische gevolgen van den oorlog, vermoedelijk wel het ergste van alle neutrale staten.

ROTTERDAM, de tweede haven van het Vasteland, telt thans ± 100.000 kostwinners, die door den oorlog zonder werk zijn; AMSTERDAM ondervindt naast verlamming van de scheepvaart, den enormen invloed van den krijg op zijne diamantelijperijen, waarin het werkvolk ontstagen werd; TWENTE, het katoen-industriegebied, bij uitnemendheid, heeft hare fabrieken totaal gesloten of laat slechts beperkt werken. Geen industrie, geen cultuur of er heerscht ellende. Het aantal gebreklijken is niet te begroeten, maar 't is enorm. H. M. de Koningin danken we het ontstaan van bovengenoemd comité, waaraan zij dadelijk een groot bedrag ter beschikking stelde; groote handelslieden volgden met zeer belangrijke bedragen.

Ambtenaren en beampten van Spoorwegen, Koninklijke Petroleum Maatschappij, Rijk- en gemeente ambtenaren enz. stelden voor onbepaalde tijd 3% of meer van hun inkomen ter beschikking van het Comité, hetwelk overal en aan ieder steun verleent, zowel de werkloze arbeider, als de kleine rentenier die door het niet betaald krijgen van zijn coupons zonder inkomen is. Het Comité zal de gelden, die dit Comité hulp. Groot zijn de bedragen die binnenkomen, nog grooter de aanvragen om hulp.

Thans heeft zich hier ter stede een Commissie gevormd, die onder eeroorzitterschap van den Gouverneur, zich ten doel stelt ook van hier gelden aan het Comité te doen toekomen, meenende, dat Curacao's ingezetenen niet zullen willen achterblijven hen te helpen, bij wie nipt te vergeefs werd aangeklopt als in deze kolonie gebrek werd geleden.

Thans is de winter in Nederland op komst, waarom de Commissie gaarne zou zien, dat zij, die een gedeelte van hun inkomen zouden willen geven, dat bedrag verklaarden dit gedurende 6 maanden te doen, omdat na dien tijd het voorjaar aanbreekt en dan het ergste geleden is. Het garnizoen ging reeds voor; Officiëren, Onderofficiëren en minderen, allen staan een deel van hun traktement af, te zamen ± f 200 per maand, gedurende 6 maanden.

De kleine Padvindders hebben zich bereid verklaard een gedeelte van hun zakgeld af te staan, waardoor wekelijks ruim f 7 toevloet. Met deze goede voorbeelden voor oogen, mag vertrouwd worden, dat niemand onder Ambtenaren of Particulieren zal achterblijven om een gedeelte, hoe gering ook, van hun inkomen aan het Koninklijk Nationaal Steuncomité af te staan.

Padvindders.

Al zijn wij het ook niet geheel eens met het werken der C. P. O., toch gevoelen wij ons gedrongen, thans melding te maken van een sympathieke uiting van menschenliefde en vaderlandsliefde der Curacaosche Padvindders. Deze hebben zich n.l. verbonden, gedurende zes maanden, of zooveel korter als noodig zal zijn, wekelijks een deel van hun zakgeld af te staan ten behoeve van onze noodlijdende landgenooten in het Moederland. Deze gelden zullen maandelijks aan het Nederlandsche Steuncomité worden afgedragen. Wij weten, dat het zakgeld van de meeste jongens wel niet ruim zal zijn, dat enkelen, zich wel tot een paar centen zullen moeten beperken. Maar iedere druppel helpt om een eimer vol te maken en vele druppels zijn er noodig in ons dierbaar vaderland, waar honderden werken willen, maar niet kunnen, en andere honderden nauwelijkt

onze grenzen bewaken, om de gruwelen des oorlogs uit ons land te houden. Die allen moeten eten en waar het Moederland steeds gereed stond om Curacao te helpen, dient nu Curacao Nederland niet te vergeten.

Volwassenen, volgt daarom dit goede voorbeeld door de jeugd gegeven en zendt naar vermogen het uwe aan het Nederlandsche Steuncomité. Wij meenen te weten, dat binnenkort een beroep op uwe vaderlandsliefde gedaan zal worden.

No. 3

is het Comité voor de uitgeweken, voor de vluchtelingen in Nederland, voor de vreemdelingen die in Nederland een schuilplaats zoeken.

Van dit Comité deelden wij de oprichting mede in ons nummer van verleden week. Mejuffrouw R. C. HENRIQUEZ stelt de opbrengst harer klompjes beschikbaar voor dit Comité.

Hoe goed en prijzenswaardig het Nationaal Steunfonds en het Comité voor de Uitgeweken ook zijn, als het meest noodzakelijke, het eerst noodige, meenen wij het Koninklijk Nationaal Steuncomité warm te mogen aanbevelen. Wij helpen daarmede allereerst onze eigene landgenooten, en ten tweede ook indirect de uitgeweken, die op hun beurt ondersteuning zullen ontvangen van alle Nederlanders, die daartoe in staat zijn gesteld.

Onze Begroeting bij den Minister.

Deze week ontvingen we de Begroeting 1913.

Uit de *Memorie van Toelichting* zien wij tot onze groote vreugde, dat de Paardenbaai van Aruba spoedig uitgebaggerd zal worden door den zandzuiger; dat de Landbouwkundige voortaan traktement zal genieten; dat de steigers van Bonaire en St. Eustatius zullen verlengd worden.

Prof. KRAUS diende reeds een voorloopig verslag in over onze haven. De havenwerken kunnen in eigen beheer worden voortgezet, terwijl andere verbeteringen door den Professor niet dringend noodig worden geacht.

Officiële berichten.

De Gouverneur heeft bepaald, dat er tot nader order, tusschen zons ondergang en zonsopgang, zonder zijn toestemming, geen stopschepen de haven mogen worden binnengeloodst.

Aan den heer M. de Leao Laguna is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als tijdelijk lid van de examencommissie voor 1914, onder dankbetuiging voor bewezen diensten; en de arts M. C. Henriquez is tijdelijk tot lid van die commissie benoemd.

Aan den heer L. van der Veen Zeppenfeldt is op zijn verzoek eervol ontslag verleend als auditeur bij den schuttersraad alhier, onder dankbetuiging voor de bewezen diensten; en de heer J. Sutherland is als zoodanig benoemd.

Aan den wd. hoofdcommissie ter Gouvernements secretarie en algemeen rapporteur bij de afdelingen van den Kolonialen Raad, P. L. B. de Haasth, is om gewichtige redenen een maand verlof verleend; de 2de commissie Ph. F. Gorsira is gedurende den verloftijd van den heer de Haasth belast met de functien van hoofdcommissie ter Gouvernements secretarie en de klerk Jac. F. Haayen aangewezen om door den Kolonialen Raad te worden belast met de betrekking van algemeen rapporteur.

De onderwijzer 3de klasse J. M. S. Vidal is tijdelijk werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

De tijdelijke kommissie 2de klasse der belastingen C. F. C. van den Wall Arnemann, H. Lamp en V. Lamp zijn eervol ontheven uit die functie.

Met ingang van 1 November a.s. zijn benoemd:

tot stadsgeneesheer alhier, de armen dokter in het stadgedeelte beoosten de haven en in het 2e district alhier, Dr. J. P. Everts H.; tot armen dokter in het stadgedeelte beoosten de haven en in het 2e district alhier, de quarantaine-geneesheer, directeur van de quarantaine-inrichting alhier, W. H. Winkel; en tot quarantaine-geneesheer, directeur van de quarantaine-inrichting alhier de arts Dr. M. Gerstl.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.

J. W. Adams, Elias Alberto, Polenta Allé, Teresa Bentura, Theodor de Leeuw, Domingo Dortchins, John de Gilbert, Julio C. Henriquez, Dorotejo Jakets, Selma Kraton, Lucien Lowender Jantboos, S. M. Lamsberg, Moti Maduro, L. Maduro, Aurora

EXCELENTE PARA LOS NIÑOS

No hay nada que les sienta tan admirablemente á los niños como la *Emulsión de Scott*. Abastece los elementos más necesarios para su desarrollo, y por lo tanto debiera de dárseles cada vez que dan muestras de debilidad, enflaquecimiento, etc. La

EMULSION DE SCOTT

la recetan los más conocidos médicos; no hay medicamento que goce de tan unánime y autorizada aprobación. Absolutamente exenta de alcohol ó drogas nocivas.

PIDA SIEMPRE LA EMULSION DE SCOTT LEGITIMA.

Olivier, Eliza Prieto, Nicolas Romero U., Florentina Santiago, Ursolita Schoonewolff, Antonio Urbina, Annet Willems, C. Winkel. Aangeeteekende stukken: Leopoldo Baptista, Jorge Montero.

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd: 23 ratten.

Nederland.

Op den derden Dinsdag van Sept. heeft H. M. de Koningin als naar gewoonte de Kamers geopend met een troonrede. H. M. sprak:

Mijne Heeren!

Onder zeer buitengewone omstandigheden kom ik heden weer in uw midden.

Wij zijn allen vervuld door de gedachte, dat een verschrikkelijke oorlog een groot deel der beschaafde wereld teistert. Ons land is dien tengevolge in een toestand geraakt, welke nog steeds onafgebroken waaksaamheid eischt.

Ik mag echter dankbaar vaststellen, dat onze vriendschappelijke betrekkingen met alle mogendheden ongestoord zijn gebleven. De volstrekte neutraliteit, die Nederland in acht neemt en met al zijn krachten zal handhaven, is tot dusver op geen enkele wijze geschonden.

Tot mijn groote voldoening werd de mobilisatie van zee- en landmacht zonder eenige stoornis in minder dan den daarvoor vastgestelden tijd voltooid. Beide deelen onzer weermacht vervullen met den besten geest bezield hun vaak zware taak.

Diep begaan met het lot van alle volken, die in den krijg zijn medegesleept, draagt Nederland de buitengewone lasten, die het worden opgelegd, gewillig en ontvang met open armen alle ongelukkigen, die binnen zijne grenzen een toevlucht zoeken.

Het economisch leven ondervindt in al zijn vertakkingen de drukken der gevolgen van den toestand waarin Europa verkeert. Het handelsverkeer met het buitenland is tot zeer beperkte afmetingen teruggebracht; de scheepvaart, voor zoover zij niet stil ligt, gaat met ongeken-de moeilijkheden en gevaren gepaard; voor de zeevischerij geldt dit in niet mindere mate; landbouw en nijverheid vinden voor zoover zij voor export werken naar afzetgebied voor een groot deel verstoord; in den geld- en fondsenhandel bracht de toestand een heftige crisis teweeg; de toevoer van granen en van grond- en hulpstoffen voor de nijverheid is zeer belemmerd. Toch komt er eenige verlichting in den druk.

Vasthouding en prijsopdriving van levensmiddelen en huishoud-

lijke artikelen is voorkomen. De crisis in den geld- en fondsenhandel is in banen geleid, die de mogelijkheid van een geleidelijk verloop daarvan openen. Krachtige pogingen worden aangewend tot beperking van werkeloosheid en tot voorkoming en leniging van nood. Verschillende producten van land- en tuinbouw en van de voedingsindustrie vinden weer afzet zowel naar Engeland als naar Duitschland en België.

De geregelde gang van zaken in de koloniën heeft veel te lijden van de stoornis in post-, telegraaf- en scheepvaartverkeer. Op handel, landbouw en nijverheid in Nederlandsch-Indië is een zware druk gelegd, doch, waar noodig, is met den steun der regeering door de circulatiebank en verschillende creditinstellingen tot dusver met bevredigende uitkomst, die druk verlicht en een crisis voorkomen. De inver staat stil, groote voorraden uitvoerproducten wachten op verscheeping en heropening der Europeesche markten. Maatregelen zijn door de regeering genomen ter voorkoming dat gebrek aan levensmiddelen ontstaat. De economische toestand der inlandsche bevolking, wier houding niets te wenschen overlaat, is voor het oogenblik niet onbevredigend te noemen.

De toestand in Suriname behoeft, wanneer de aanvoer van levensmiddelen, ook van regeeringswege ter hand genomen, bestendig blijft, geen zorg te baren.

De toestand op Curacao is onbevredigend; de handel ligt stil en er heerscht groote droogte. Op Aruba en Bonaire veroorzaakt de droogte veel armoede en siekte onder de bevolking. De aanvoer van levensmiddelen, ook naar de West-Indische eilanden, is verkerd.

In alle koloniën werden maatregelen getroffen tot handhaving onzer staatkundige onzijdigheid.

Met vertrouwen doe ik een beroep op allen, om ook in handel en verkeer met zorgvuldigheid alles te vermijden, dat onze neutraliteit in gevaar zou kunnen brengen.

Waar ons volksbestaan eischt, dat de buitenlandse handel, voor zoover de omstandigheden toelaten, doorgaat, behoort ieder handelaar, zich bewust te zijn, dat zelfs de schijn behoort vermeden te worden als zou in en door den Nederland-schen handel partij worden getrokken voor één der oorlogvoerende mogendheden boven andere.

Ik voel mij gelukkig, dat mijn volk in trouwe plichtbetrachting met mij verenigd het vaderland tracht te dienen en ik verwacht dat de eendracht, die zich alom in het land heeft geopenbaard, tot het einde zal worden volgehouden.

Met de bede, dat God ons kracht moge schenken, verklaar ik de gewone zitting der Staten-Generaal geopend.

* Deze boot komt 5 of 6 dagen later.